

СТАЛА ЕКОНОМІКА

УДК 336.763.4

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14546018>

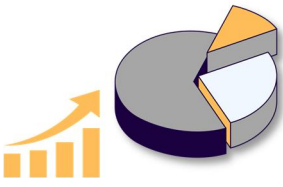
**Стратегія фінансового забезпечення концепції сталого розвитку
підприємств пасажирського транспорту**

Назаренко Ярослава Ярославівна

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та аудиту, Національний транспортний університет, 01010 Україна, Київ, вул. Омеляновича-Павленка 1,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2343-6988>

Прийнято: 19.11.2024 | Оpubліковано: 29.11.2024

*Анотація. Метою статті є розробка та обґрунтування методичних підходів, які сприятимуть формуванню ефективних стратегій фінансового забезпечення сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту. Для досягнення поставленої мети в ході дослідження було використано комплекс відомих наукових **методів**: методи узагальнення було використано для узагальнення сучасних підходів до впровадження цілей сталого розвитку в діяльність підприємств пасажирського транспорту та визначення джерел їх фінансування, а також для формування висновків і рекомендацій; для теоретичного обґрунтування важливості дослідження фінансового забезпечення сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту застосовано метод логічного синтезу; використання методів аналізу та синтезу дозволило показати особливості забезпечення функціонування підприємств пасажирського транспорту в умовах сталого розвитку; для наочного представлення результатів дослідження та їх схематичної інтерпретації використовувався метод побудови схем і моделей. **Результати.** Запропоновано узагальнену стратегію фінансового забезпечення концепції*

сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту. Загальна стратегія фінансового забезпечення концепції сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту є комплексною та багатофакторною. Вона базується на принципах сталого розвитку та синтезує економічні, соціальні та екологічні аспекти для забезпечення сталого розвитку галузі. **Висновки.** Формування стратегії фінансового забезпечення підприємств пасажирського транспорту з врахування цілей та концепції сталого розвитку дозволить забезпечити не тільки фінансову стійкість підприємств, але й сприятиме покращенню якості транспортних послуг, збереженню навколишнього середовища та задоволенню соціальних потреб населення.

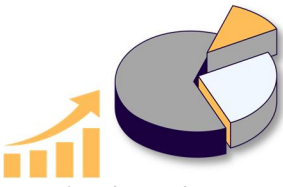
Ключові слова: стратегія, фінансове забезпечення, фінансові ресурси, концепція сталого розвитку.

Strategy for financial support of the sustainable development concept of passenger transport enterprises

Iaroslava Nazarenko

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Audit, National Transport University, 01010 Ukraine, Kyiv, 1 Omelianovycha-Pavlenka street, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2343-6988>

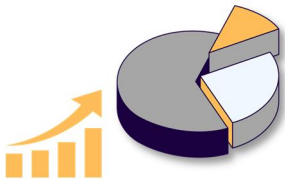
Abstract. *The purpose of the article is to develop and substantiate methodological approaches that will contribute to the formation of effective strategies for financial support of sustainable development of passenger transport enterprises. To achieve this purpose, the study used several established scientific methods. Generalization methods were utilized to summarize contemporary approaches to implementing sustainable development goals within passenger transport enterprises and to identify potential sources of financing. Additionally, these methods helped formulate conclusions and recommendations. The method of logical synthesis was*

*applied to theoretically substantiate the significance of studying financial support for the sustainable development of passenger transport enterprises. The use of analysis and synthesis methods allowed us to show the peculiarities of ensuring the functioning of passenger transport enterprises in the context of sustainable development. The method of building diagrams and models was used to visualize the study's results and their schematic interpretation. **Results.** A comprehensive strategy for providing financial support to promote the sustainable development of passenger transport enterprises is proposed. This strategy is complex and multifaceted, grounded in the principles of sustainable development. It integrates economic, social, and environmental factors to ensure the long-term sustainability of the industry. **Conclusions.** The formation of a strategy for financial support of passenger transport enterprises, taking into account the goals and concept of sustainable development, will ensure not only the financial sustainability of the companies but also contribute to improving the quality of transport services, preserving the environment and meeting the social needs of the population.*

Keywords: *strategy, financial support, financial resources, concept of sustainable development.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Пасажирський транспорт є однією з основних складових інфраструктури кожної країни, і його розвиток завжди був тісно пов'язаний з економічним добробутом та успіхом держави. Історично транспортний сектор виступав як важливий індикатор розвитку економіки, і його стан та ефективність безпосередньо впливали на темпи економічного росту, соціальний прогрес та національну безпеку. Саме тому, сталий розвиток підприємств пасажирського транспорту є ключовим елементом стратегії сталого розвитку суспільства в цілому. В умовах зростання урбанізації та збільшення навантаження на транспортні системи, важливо забезпечити ефективне, екологічно безпечне та економічно стійке функціонування підприємств

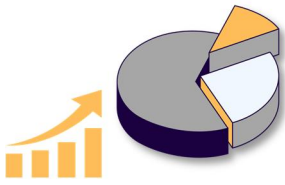
пасажирського транспорту.

Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту є важливою складовою для досягнення ефективності, екологічної безпеки та економічної стійкості цієї галузі. Забезпечення фінансування є ключовим чинником, який дозволяє підприємствам впроваджувати інновації, модернізувати інфраструктуру, знижувати негативний вплив на навколишнє середовище та забезпечувати доступність транспортних послуг для населення.

Сьогодні, більшість підприємств пасажирського транспорту стикається з проблемами нестачі фінансових ресурсів для покриття своїх витрат та забезпечення свого розвитку. Проблеми з фінансовими ресурсами підприємств пасажирського транспорту є серйозним викликом для їхнього сталого розвитку. Недостатнє фінансування, високі операційні витрати, низька рентабельність, складнощі з залученням інвестицій та неефективне управління фінансами – усе це вимагає комплексного підходу до вирішення. Впровадження сучасних фінансових інструментів, залучення додаткових джерел фінансування, оптимізація витрат та покращення фінансової прозорості можуть сприяти подоланню цих проблем та забезпеченню стійкого розвитку підприємств пасажирського транспорту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню теоретичних та практичних аспектів, а також проблем та перспектив сталого розвитку економіки вчені приділяють значну увагу. Питанням формування концепції сталого розвитку підприємства присвячені праці Костирко Л [7], Майнули Д.В. [10], Замули О.В. та Тучкової А.І. [12], Лахті Т, Вінсента Дж. Та Паріди В. [13]. Важливою складовою успішної реалізації концепції сталого розвитку підприємства є достатня кількість фінансових ресурсів. Так, проблеми та напрями розвитку фінансового забезпечення сталого у своїх працях висвітлюють Кожухова Т.В. [4], Зайцева Л.О. [5], Бердар М. [6], Солодовнік О.О. [8], Гуцул М.О. [9], Бірбіренко С. та Корба Д [14].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Існуючі

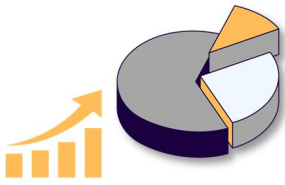

праці з різних сторін висвітлюють проблеми формування концепції сталого розвитку підприємства та стратегії їх фінансового забезпечення. Однак, вони не враховують особливості функціонування підприємств пасажирського транспорту та їх наявні фінансові проблеми. Підприємства цього сектора мають унікальні операційні та фінансові виклики, пов'язані з безперервністю надання послуг, коливанням попиту на перевезення, а також необхідністю забезпечення високих стандартів безпеки та якості обслуговування пасажирів. Таким чином, подальші дослідження мають зосередитися на розробці ефективної стратегії фінансового забезпечення концепції сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту з врахуванням специфічних особливостей діяльності підприємств та їх фінансових труднощів, а також базуватися на цілях сталого розвитку. У роботі автором запропоновано узагальнену схему стратегії фінансового забезпечення сталого розвитку підприємства пасажирського транспорту, яка базується на принципах сталого розвитку та враховує забезпечення не лише економічної стійкості підприємства, а й соціальну та екологічну відповідальність підприємств пасажирського транспорту.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є розробка та обґрунтування методичних підходів, які сприятимуть формуванню ефективних стратегій фінансового забезпечення сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту. **Для досягнення мети були поставлені такі завдання:**

- ідентифікація внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємств пасажирського транспорту,
- виявлення ключових проблем, пов'язаних з недостатнім фінансуванням, високими операційними витратами, низькою рентабельністю та іншими аспектами,
- визначення науково-методичних засад для формування ефективних стратегій фінансового забезпечення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття "стратегія" є

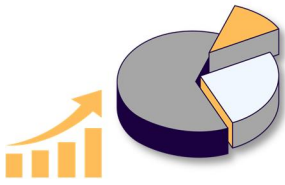

ключовим у різних сферах діяльності, включаючи бізнес, державне управління, соціальні науки та інші. Стратегія — це довгостроковий план дій, спрямований на досягнення певних цілей або завдань в умовах невизначеності та обмеженості ресурсів. Вона включає аналіз поточного стану, визначення цілей, розробку шляхів їх досягнення та здійснення контролю за виконанням. Стратегія є фундаментальним інструментом для досягнення довгострокового успіху. Саме, тому виникає необхідність формування ефективної стратегії фінансового забезпечення концепції сталого розвитку. Формування стратегії фінансового забезпечення концепції сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту є критичним елементом для досягнення довгострокового успіху та стабільності цієї галузі. У сучасних умовах урбанізації та зростання навантаження на транспортні системи важливо забезпечити ефективне, екологічно безпечне та економічно стійке функціонування підприємств пасажирського транспорту. Метою формування стратегії фінансового забезпечення концепції сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту є створення ефективної та надійної фінансової бази для підтримки довгострокового та збалансованого розвитку транспортних підприємств, а також забезпечення екологічно відповідального та економічно ефективного функціонування цієї галузі.

Також слід зазначити, що при розробці даної стратегії потрібно враховувати цілі сталого розвитку, щоб забезпечити комплексний та збалансований підхід до розвитку галузі пасажирських перевезень (рисунок 1). Фундаментальним аспектом сталого розвитку є економічна стійкість, оскільки забезпечує основу для тривалого і збалансованого зростання підприємств та суспільства в цілому. Вона визначає здатність економічних систем витримувати внутрішні та зовнішні шоки, адаптуватися до змін та забезпечувати сталий розвиток на довгострокову перспективу.

Основою економічної стабільності є фінансова стійкість, яка передбачає:

- Ефективне управління фінансами за допомогою оптимізації

фінансових потоків, контроль за витратами та забезпечення достатнього рівня ліквідності.

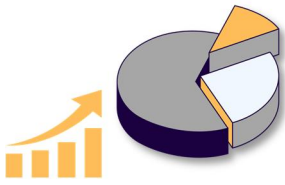
- Диверсифікацію джерел фінансування.
- Управління фінансовими ризиками за допомогою впровадження механізмів для ідентифікації, оцінки та мінімізації фінансових ризиків.

Економічна стійкість є невід'ємною складовою конкурентоспроможності підприємств. Вона дозволяє підприємствам не лише виживати у конкурентному середовищі, але й процвітати, забезпечуючи стабільне та ефективне функціонування на довгострокову перспективу.

Рис. 1. Взаємодія цілей сталого розвитку та стратегії фінансового забезпечення концепції сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту.

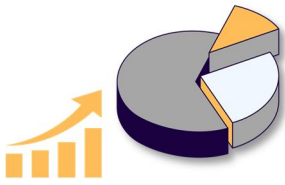
Джерело: власна розробка автора

Ефективне використання ресурсів є ключовим фактором забезпечення економічної стійкості та конкурентоспроможності підприємств. Оптимізація витрат та підвищення ефективності операційної діяльності дозволяють підприємствам не лише знижувати витрати, але й підвищувати продуктивність та якість своїх послуг. Оптимізація витрат полягає в аналізі та зниженні витрат на всіх етапах операційної діяльності підприємства. Підвищення ефективності операційної діяльності дозволяє підприємствам використовувати свої ресурси більш продуктивно та забезпечувати високу якість послуг. Це досягається за допомогою автоматизації процесів, оптимізації логістичних процесів, впровадження передових практик управління.

Екологічна відповідальність є невід'ємною частиною концепції сталого розвитку. Вона полягає в забезпеченні такого використання природних ресурсів і управління відходами, яке мінімізує негативний вплив на навколишнє середовище, зберігає його для майбутніх поколінь і сприяє гармонійному співіснуванню людини та природи. Зниження викидів шкідливих речовин в атмосферу, воду та ґрунт є важливою складовою екологічної відповідальності, що є особливо актуальним для підприємств пасажирського транспорту. Екологічна відповідальність підприємств пасажирського транспорту є критичним аспектом їхньої діяльності, спрямованим на зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та сприяння сталому розвитку. Забезпечення екологічної відповідальності включає кілька основних напрямків, таких як оптимізація використання ресурсів, впровадження екологічно чистих технологій, зниження викидів, управління відходами та підвищення екологічної свідомості серед працівників і пасажирів. Виконання цього принципу передбачає оптимізацію та раціональне використання паливно-мастильних матеріалів, впровадження енергоефективних технологій, впровадження екологічно чистих технологій, зниження шкідливих викидів та підвищення екологічної свідомості працівників підприємств.

Соціальна відповідальність підприємств пасажирського транспорту

передбачає врахування потреб та інтересів різних груп населення, що користуються їхніми послугами. Це включає створення комфортних і доступних умов для всіх пасажирів, забезпечення безпеки, підтримку соціальних програм і ініціатив, а також сприяння розвитку громад. Соціальна відповідальність є важливим аспектом діяльності підприємств, що дозволяє підвищити довіру та задоволеність клієнтів, а також зміцнити їхню репутацію в суспільстві. Соціальна відповідальність підприємств пасажирського транспорту включає наступні складові:

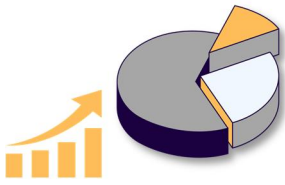
- Доступність та інклюзивність. Пасажирський транспорт повинен бути доступним для усіх верств населення, тому транспортні засоби та інфраструктура мають бути обладнані пандусами, ліфтами та спеціальними місцями для пасажирів з інвалідністю. Також це передбачає доступність для літніх людей та сімей з дітьми.

- Безпека пасажирів. Транспортні підприємства повинні дотримуватися високих стандартів безпеки за допомогою регулярного технічне обслуговування транспортних засобів, впровадження сучасних систем безпеки, таких як камери спостереження, GPS-трекери, системи екстреного зв'язку. Також виконання цієї вимоги передбачає регулярне проведення тренінгів і курсів для водіїв та іншого персоналу з питань безпеки пасажирів, надання першої допомоги та реагування на надзвичайні ситуації.

- Соціальні програми та ініціативи. Ця складова передбачає надання знижок на проїзд для пенсіонерів, студентів, багатодітних сімей та інших соціально вразливих категорій населення.

- Екологічні ініціативи передбачають впровадження заходів спрямованих на зниження шкідливих викидів, економію енергії та ресурсів, а також проведення інформаційних кампаній серед пасажирів щодо екологічних аспектів використання транспорту та підтримка екологічно свідомої поведінки.

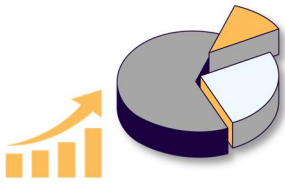
Соціальна відповідальність підприємств пасажирського транспорту охоплює широкий спектр заходів, спрямованих на забезпечення доступності та

безпеки, покращення якості обслуговування, підтримку соціальних програм та екологічних ініціатив. Врахування потреб та інтересів різних груп населення є ключовим елементом соціальної відповідальності, що сприяє підвищенню рівня довіри до підприємства, покращенню його репутації та забезпеченню сталого розвитку. Впровадження соціально відповідальних практик дозволяє підприємствам пасажирського транспорту ефективно використовувати свої ресурси, адаптуватися до змін та досягати довгострокового успіху.

Інновації є ключовим чинником, що сприяє сталому розвитку підприємств пасажирського транспорту. Вони дозволяють запроваджувати новітні технології, покращувати якість послуг, знижувати витрати та екологічний вплив, а також підвищувати конкурентоспроможність. В умовах швидкого розвитку технологій та зростаючих вимог до екологічної та соціальної відповідальності інновації стають невід'ємною частиною стратегії сталого розвитку. Фінансова стратегія підприємств пасажирського транспорту повинна бути орієнтована на створення сприятливих умов для впровадження інновацій. Це передбачає інвестиції в дослідження та розробки, залучення зовнішніх інвестицій, оптимізацію витрат, створення внутрішніх інноваційних фондів, підтримку екологічних та соціальних інновацій. Ефективна фінансова стратегія дозволить підприємствам не тільки впроваджувати передові технології, але й підвищувати конкурентоспроможність, забезпечувати екологічну та соціальну відповідальність, а також сприяти сталому розвитку галузі в цілому.

Інституційна спроможність та ефективне управління відіграють ключову роль у забезпеченні сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту. Розвиток нормативно-правової бази, організаційної структури, професійних ресурсів, стратегічне та фінансове планування, операційне управління, моніторинг та оцінка - все це сприяє досягненню цілей сталого розвитку. Ефективне управління забезпечує оптимальне використання ресурсів, підвищення якості послуг, зниження ризиків та підвищення конкурентоспроможності підприємств, що, в свою чергу, сприяє сталому

розвитку суспільства в цілому. Ці компоненти сприяють належному функціонуванню підприємств, забезпеченню якості послуг, ефективному використанню ресурсів та дотриманню принципів сталого розвитку.

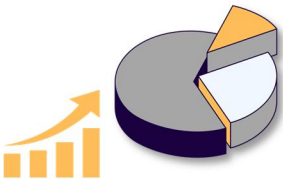
Також, слід зазначити, що формування стратегії фінансового забезпечення підприємств пасажирського транспорту повинна тісно корелювати з цілями та завданнями загальної стратегії розвитку галузі, регіону та економіки країни в цілому. Це забезпечує узгодженість дій на всіх рівнях, сприяє ефективному використанню ресурсів та дозволяє досягти комплексного розвитку. Тому при формуванні стратегії повинні враховуватися цілі та завдання загальної стратегії розвитку транспортної галузі, а саме гармонізацію з галузевими пріоритетами, узгодження з інфраструктурними проектами.

Формування стратегії фінансового забезпечення сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту є багатоступеневим процесом, який вимагає ретельного планування, аналізу та координації.

Узагальнена схема стратегії фінансового забезпечення концепції сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту представлена на рис. 2. Узагальнена схема стратегії фінансового забезпечення концепції сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту є важливим інструментом для систематизації та оптимізації фінансових потоків у цій галузі. Запропонована стратегія повинна враховувати не тільки економічні аспекти, але й соціальні та екологічні чинники, оскільки сталий розвиток потребує балансу між ефективністю роботи, турботою про навколишнє середовище та соціальними потребами громадян.

Економічні аспекти стратегії фінансового забезпечення спрямовані на забезпечення стабільного та ефективного використання ресурсів підприємств. Їх складовими є:

1. Фінансова стійкість підприємств. Пасажирський транспорт стикається з високими витратами на утримання інфраструктури (дороги, зупинки, депо), технічне обслуговування транспортних засобів (автобуси, тролейбуси, трамваї,

поїзди), оплату праці персоналу, паливо та енергію. З другого боку, основними джерелами доходу є тарифні збори від пасажирів, бюджетне фінансування та інші платіжні джерела. Оптимізація витрат і збільшення доходів є важливими для досягнення фінансової стійкості підприємств. У багатьох країнах, зокрема в Україні, пасажирський транспорт часто потребує державних дотацій через низькі тарифи на перевезення. Це пов'язано з тим, що пасажирські перевезення є соціально важливою послугою, і тарифи часто не покривають усі витрати.

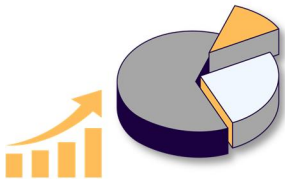
2. Цінова політика та тарифи. Встановлення тарифів, які відповідають рівню витрат і доходів підприємства, є одним з найважливіших економічних аспектів. Визначення справедливих і доступних тарифів, а також забезпечення їх гнучкості в залежності від попиту, має велике значення для досягнення економічної ефективності.

3. Інвестиції в розвиток інфраструктури. Інвестиції в нові, більш ефективні транспортні засоби (електричні автобуси, низькопідлогові трамваї, нові маршрути) дозволяють зменшити витрати на паливо та технічне обслуговування, підвищити рівень безпеки та комфорту для пасажирів.

4. Продуктивність та ефективність. Правильне планування маршрутів, включаючи визначення частоти рейсів і рівня навантаження, дозволяє значно підвищити ефективність транспорту. Оптимізація маршрутів може знизити витрати на обслуговування та зменшити час очікування для пасажирів.

5. Залучення приватних інвестицій. В умовах обмеженого бюджетного фінансування приватні інвестиції можуть стати важливим джерелом капіталу для розвитку пасажирського транспорту. Для великих інфраструктурних проєктів можуть використовуватися облігаційні позики або інші форми фінансування, що дозволяє залучити приватних інвесторів і мінімізувати залежність від державного бюджету.

6. Економічний вплив на регіон та економіку країни. Пасажирський транспорт безпосередньо впливає на економіку міста або регіону, забезпечуючи мобільність робочої сили, підтримуючи ринок праці, сприяючи розвитку торгівлі

та туризму. Підвищення доступності транспорту сприяє зростанню економічної активності, покращенню доступу до робочих місць і підтримці економічної стабільності в регіонах.

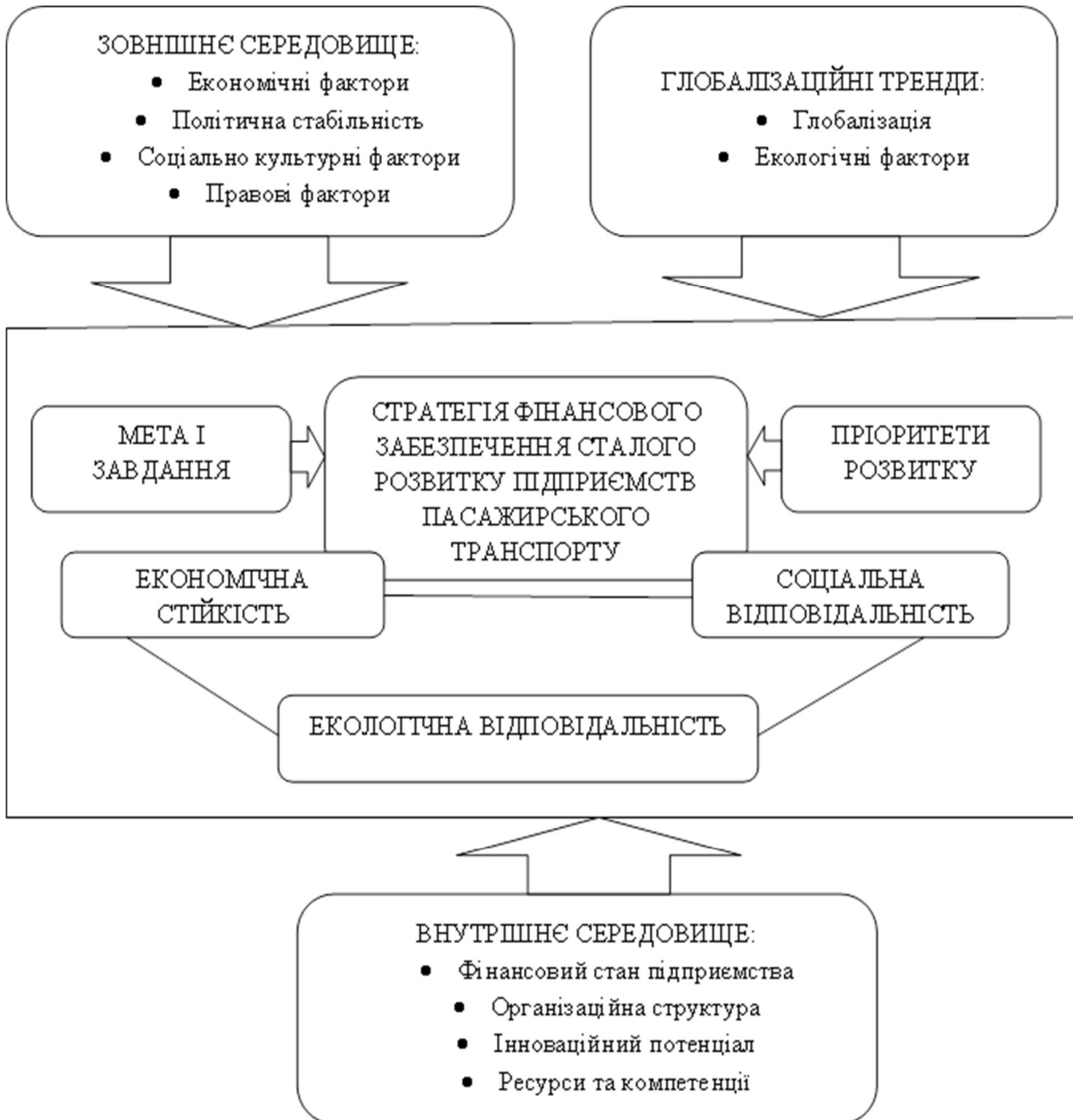
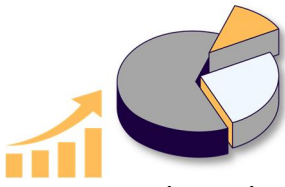

Рис. 2. Узагальнена схема стратегії фінансового забезпечення концепції сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту

Джерело: власна розробка автора

Соціальні аспекти діяльності пасажирського транспорту фокусуються на забезпеченні доступності та якості послуг для всіх верств населення. Це включає:

1. Доступність транспортних послуг для різних верств населення. Пасажирський транспорт має бути доступним для всіх верств населення, включаючи осіб з обмеженими можливостями, пенсіонерів, дітей, студентів, а також соціально незахищені групи. Важливими є адаптація інфраструктури (пандуси, ліфти, спеціальні місця для інвалідних візків) і квиткові пільги.

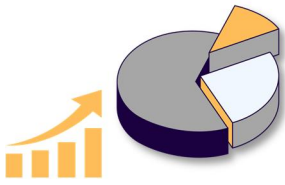
2. Якість обслуговування та комфорт. Висока якість обслуговування та комфорт під час поїздок мають велике значення для громадян, що користуються пасажирським транспортом. Це включає чистоту, наявність кондиціонування, зручні сидіння, надання Wi-Fi і доступ до інших зручностей.

3. Часова доступність та регулярність перевезень. Для пасажирів важливо, щоб транспорт ходив регулярно, а розклад був зручним і передбачуваним. Нерегулярні або затримані рейси можуть призвести до збільшення часу на шляху, що створює значні соціальні незручності.

4. Соціальні ініціативи та програми лояльності. Розвиток програм лояльності, зокрема для частої поїздки або для студентів і пенсіонерів, стимулює громадян користуватися громадським транспортом. Це може включати картки з бонусами, знижками або безкоштовними поїздками після певної кількості використань.

Екологічні аспекти стратегії фінансового забезпечення спрямовані на збереження навколишнього середовища та зниження негативного впливу транспорту на екологію. Вони включають:

1. Забруднення навколишнього середовища. Пасажирський транспорт є значним джерелом викидів вуглекислого газу (CO_2), що сприяє зміні клімату. Викиди CO_2 значною мірою залежать від виду транспорту (автобуси, трамваї, тролейбуси, поїзди). Транспорт, що працює на викопному паливі (дизель, бензин), є основним джерелом цих викидів. Крім CO_2 , традиційні транспортні засоби також викидають оксиди азоту (NO_x), сірчисті гази (SO_2), тверді частки

та інші шкідливі речовини, що спричиняють забруднення повітря, погіршують здоров'я людей та можуть призводити до утворення кислотних дощів.

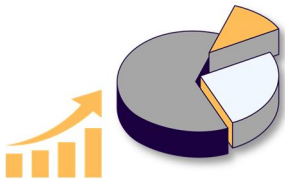
2. Енергетична ефективність та використання відновлювальних джерел енергії. Використання енергії з відновлюваних джерел, таких як сонячна, вітрова та гідроенергія, для зарядки електричних транспортних засобів є важливою складовою зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. Наприклад, електричні автобуси або трамваї, що живляться від енергії, виробленої з поновлюваних джерел, значно знижують викиди забруднювачів в атмосферу.

3. Управління відходами та вторинне використання. Одним з аспектів екологічної відповідальності є належне управління відходами, що виникають в процесі експлуатації транспортних засобів. Це включає утилізацію старих транспортних засобів, акумуляторів та інших компонентів, які можуть забруднювати навколишнє середовище.

4. Інновації та технології для зниження впливу на довкілля. Впровадження нових технологій, таких як автоматизація, безпілотні транспортні засоби і інтелектуальні транспортні системи, може значно підвищити ефективність транспорту та знизити його екологічний слід.

Загальна стратегія фінансового забезпечення концепції сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту є комплексною та багатofакторною. Вона повинна синтезувати економічні, соціальні та екологічні аспекти для забезпечення сталого розвитку галузі. Такий підхід дозволить забезпечити не тільки фінансову стійкість підприємств, але й сприятиме покращенню якості транспортних послуг, збереженню навколишнього середовища та задоволенню соціальних потреб населення.

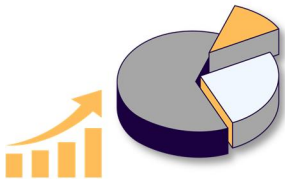
Висновки. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту є одним з основних факторів, що визначають успішність та ефективність цієї галузі. Ефективна стратегія фінансового забезпечення дозволить забезпечити стабільність та стійкість підприємств,

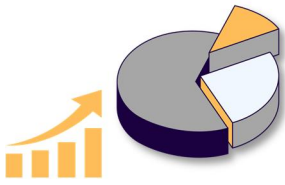
залучити інвестиції для розвитку, підвищити якість транспортних послуг та покращити екологічні показники. Узагальнену стратегія фінансового забезпечення концепції сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту враховує цілі сталого розвитку та поєднує економічні, соціальні й екологічні аспекти для забезпечення сталого розвитку галузі. Ця стратегія спрямована на забезпечення сталого розвитку підприємств пасажирського транспорту шляхом інтеграції економічних, соціальних та екологічних цілей, що дозволить забезпечити фінансову стійкість, підвищити якість послуг, зберегти навколишнє середовище та задовольнити соціальні потреби населення, а також дозволить підвищити якість транспортних послуг, забезпечуючи комфортні, надійні та безпечні перевезення для пасажирів. Також впровадження екологічно чистих технологій та енергоефективних рішень сприятиме збереженню навколишнього середовища, зменшуючи викиди шкідливих речовин та оптимізуючи використання природних ресурсів. Ззадоволення соціальних потреб населення буде досягнуто через підвищення доступності та зручності транспортних послуг, що включатиме розвиток інфраструктури для маломобільних груп населення, створення нових робочих місць та підвищення рівня життя працівників галузі. Цей всеохоплюючий підхід сприятиме сталому розвитку галузі пасажирського транспорту, роблячи її економічно ефективною, соціально відповідальною та екологічно стійкою.

Список використаних джерел

1. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». URL: <http://surl.li/qiwxwg>
2. Report of the World Commission on Environment «Our Common Future»: The General Assembly of the United Nations. URL: <https://digitallibrary.un.org/record/139811?ln=en#record-files-collapse-header>
3. The future of the EU transport sector (2021-2024) – four trends. URL: <http://surl.li/fmmine>

4. Кожухова Т.В. Стратегії фінансування сталого розвитку. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2014. Vol. 2. URL: <http://surl.li/ewkkym>
5. Зайцева Л.О. Методичні засади розробки фінансової стратегії сталого розвитку публічних компаній. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Випуск 67 URL: <http://surl.li/oeyekf>
6. Бердар М. Фінансова стратегія стійкого розвитку підприємства і підходи до її обґрунтування. *Економіка та держава*. 2014. № 9. С. 52–55.
7. Костирко Л. Фінансовий механізм сталого розвитку підприємств: стратегічні орієнтири, системи забезпечення, адаптація: монографія. Луганськ :Ноулідж, 2012. 474 с
8. Солодовнік О.О. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск49 URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-17>
9. Гуцул М. О. Концепція фінансового забезпечення стійкого розвитку підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Випуск 7, частина 1. URL: <http://surl.li/seumkk>
10. Майнула О.В. Формування стратегії сталого розвитку підприємств в умовах невизначеності. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024 Том 9 №2. URL: <http://surl.li/gxkvfw>
11. Ільчук В. П., Шпомер Т. О. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств реального сектора. *Проблеми економіки*. № 2 (36), 2018. URL: <http://surl.li/irfzxi>
12. Замула О.В. Тучкова А.І. Впровадження концепції сталого розвитку в систему управління конкурентоспроможністю авіатранспортного підприємства *Ефективна економіка* 2020. №12 URL: <http://surl.li/mqwsai>
13. Lahti T., Wincent J., Parida V. A Definition and Theoretical Review of the Circular Economy, Value Creation, and Sustainable Business Models: Where are we now and Where Should Research Move in the Future?. *Sustainability*. 2018. Vol. 10. Issue 8. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/10/8/2799>.

14. Бірбіренко С., Корба Д. Теоретичні аспекти формування фінансової стратегії сучасного підприємства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. Вернадського*. 2019. Т. 30(69). № 5(1). С. 47–51. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2019_30\(69\)_5\(1\)_11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2019_30(69)_5(1)_11)

15. Linder, M.; Williander, M. Circular business model innovation: Inherent uncertainties. *Bus. Strategy. Environ.* 2017, 26, 182–196. URL: <http://surl.li/zxpgjv>